

Grup de treball: Collsacabra Activa

Reunió 1 del Grup de treball

Data: Dijous 2 de març de 2023, de 18:00h a 20:00h

Lloc: Espai Joan Font, Rupit

Objectius:

- Realitzar la trobada inicial del grup de treball
- Concretar l'impuls d'un programa de foment de l'economia local al Collsacabra
- Recollir idees i propostes per a l'Estratègia Collsacabra Futur
- Programar tasques per a la concreció de les accions

Ordre del dia i temes a tractar:

18:00h	Benvinguda i roda de presentacions
18:10h	Presentació dels projectes tractor resultants del procés participatiu de 2022
18:40h	Dinàmica: operativitzem (priorització) Com? Qui? Quan?
19:45h	Conclusió i propers passos
20:00h	Final de la reunió

Acta de la reunió:

18:00h Benvinguda i roda de presentacions

Es dona la benvinguda als participants i després d'uns minuts de cortesia es procedeix a fer una breu ronda de presentacions, on els participants diuen el seu nom, si pertanyen a alguna entitat, el municipi d'on son o on viuen, etc. Amb **24 participants**, aquest ha estat el grup de treball més nombrós que s'ha reunit presencialment en el marc d'aquest procés.

Els assistents van ser:

Assistent	D'on ve	Assistent	D'on ve
Albert Marcè	Rupit	Rosa Font	Rupit
Joan Colom	Pruit	Dolors Camps	Rupit
Sílvia Grau	L'Esquirol	Ramon Pons	Rupit
Dolors Molas	Pruit	Montse Balmes	Rupit
Quim Marsal	Rupit	David Sabater	Rupit i Pruit
Núria Sans	Rupit	Francina Tomàs	Rupit
Gabriel Moià	Rupit	Asun Aulet	Pruit
Julio Silva	Rupit	Carles Muñoz	Rupit
Jordi Castelló	Rupit i Pruit	Albert Codina	Cantonigròs
Emilià Comerma	Pruit	Kiko Hernandez	Esquirol
Rosa Ensenyat	Rupit i Pruit	Xavi Montesinos	Rupit
Cristina Sala	Pruit	Miquel Sadurní	Rupit

Es repassa breument els antecedents de l'any passat, s'explica la fórmula del grup de treball que s'ha adoptat per entomar els projectes tractor de l'estratègia CollsacabraFutur, i es fa èmfasi en la vocació de continuïtat d'aquest grup de forma autònoma.

Es presenten les fitxes dels projectes tractor sorgits del procés de 2022, que també es van enviar prèviament als participants, junt amb l'ordre del dia de la sessió.

Fitxes dels projectes tractor a concretar durant la reunió:

Títol	Collsacabra Activa Programa de foment de l'economia local		
Punt del decàleg	7. Una economia local amb facilitats i oportunitats per a la gent jove del Collsacabra	Objectius	Potenciar una xarxa d'economia local i treball per als joves Generar oportunitats per retenir als joves amb talent al territori
Descripció	<p>Aquest programa podria treballar en dos eixos:</p> <p><u>Foment de l'emprenedoria local:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Generar un espai de <i>coworking</i> territorial comunitari. • Acompanyar l'emprenedoria: mentoria empresarial per joves emprenedors, borsa de treball del Collsacabra, etc. • Tenir en compte el valor que ja tenen al Collsacabra, creant una xarxa de recull i transmissió de coneixements per mantenir població al territori. <p><u>Foment del producte local:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Impulsar una fira d'artesans i producte local, i espais de comerç local perquè la població consumeixi els seus propis productes. • Generar una xarxa d'agrobotigues del Collsacabra. • Incloure el criteri "proximitat" a les licitacions i contractacions (ajuntaments i empreses) • Crear una borsa d'espais comercials i industrials disponibles. • Potenciar el producte local en restauració. • Crear obradors compartits. • Crear una Denominació d'Origen amb un segell que indiqui la qualitat del producte i traçabilitat, o una marca comarcal (amb etiqueta o logo), que no sigui limitant o restrictiva, i evitant frau. 		
Agents implicats	<ul style="list-style-type: none"> • Empresariat local • Administracions locals • Artesans • Productors • Restauradors • Botigues 	Destinataris	<ul style="list-style-type: none"> • Joves emprenedors • Nous residents que volen establir-se al territori • Petits comerços • Turisme
Recursos necessaris	<ul style="list-style-type: none"> • Espai comunitari per <i>coworking</i> • Finançament • Difusió/comunicació • Suport humà i administratiu 		
Notes	-		

Títol	Promoció del nostre Collsacabra Foment d'un turisme responsable i respectuós		
Punt del decàleg	8. Un turisme diversificat, repartit al llarg de l'any i respectuós amb l'entorn i la població local	Objectius	Regular la massificació turística per aconseguir un turisme sostenible Aplicar estratègies de diversificació i desestacionalització
Descripció	<ul style="list-style-type: none"> • Crear punts d'informació • Promocionar rutes guiades/paquets turístics • Conscienciar • Crear aparcaments • Regular fluxos • Formar guies • Crear rutes que combinin elements naturals amb culturals per donar a conèixer el patrimoni construït que hi ha al territori i que és menys conegut, amb la intenció de diversificar el turisme i que el visitant que hi arribi no sigui tot de turisme de natura. D'aquesta forma es podrien descongestionar atractius naturals que ara estan molt massificats. • Potenciar visites durant la setmana (dies laborals) per desestacionalitzar l'oferta turística i que no es concentri solament els caps de setmana i ponts. 		
Agents implicats	<ul style="list-style-type: none"> • Productors • Entitats locals (comerços, restaurants, etc.) • Empreses locals • Joves 	Destinataris	<ul style="list-style-type: none"> • Visitants • Segones residències • Locals
Recursos necessaris	<ul style="list-style-type: none"> • Suport públic • Professionals amb coneixements del territori • Tríptics 		
Notes	-		

A partir de la fitxa, s'han traslladat les propostes a un panell per guiar la dinàmica per concretar les accions. El primer que es proposa fer és una priorització de les accions (targetes verdes):

Accions	Suports
Potenciar el producte local en restauració.	17
Crear una Denominació d'Origen amb un segell que indiqui la qualitat del producte i traçabilitat, o una marca comarcal (amb etiqueta o logo), que no sigui limitant o restrictiva, i evitant frau.	16
Acompanyar l'emprenedoria: mentoria empresarial per joves emprenedors, borsa de treball del Collsacabra, etc.	14
Impulsar una fira d'artesans i producte local, i espais de comerç local perquè la població consumeixi els seus propis productes.	10
Promocionar rutes guiades o paquets turístics per diversificar, descongestionar i desestacionalitzar l'oferta turística.	9
Regular fluxos	8
Formar guies	8
Generar una xarxa d'agrobotigues del Collsacabra.	6
Crear obradors compartits.	6
Crear punts d'informació	6
Tenir en compte el valor que ja tenen al Collsacabra, creant una xarxa de recull i transmissió de coneixements per mantenir població al territori.	4
Crear aparcaments	3
Generar un espai de <i>coworking</i> territorial comunitari.	2
Incloure el criteri "proximitat" a les licitacions i contractacions (ajuntaments i empreses)	2
Crear una borsa d'espais comercials i industrials disponibles.	1

Els resultats de la dinàmica són:

1. Crear un segell que indiqui el producte local "Fet al Collsacabra"

L'ideal seria que el segell "fet al Collsacabra" fos oficial (tipus Denominació d'Origen), però degut als llargs tràmits administratius (temes legals i polítics) que comportaria, es creu convenient que es generi des d'algun tipus d'associació local o comarcal, tot i que potser no doni el mateix reconeixement al ser privat. Amb tot, es remarca que cal buscar una cosa simple però que alhora no es pugui falsificar.

Per tant, el segell hauria de ser impulsat pels productors, de manera coordinada i que l'administració pugui acompanyar el procés (sigui amb l'empenta inicial o per si calen tràmits burocràtics). De fet ho podria entomar el grup de treball del sector primari que integra ramaders, productors, venedors, hostaleria, integrant així el cicle complet i fent xarxa.

D'entrada, els productes que optin al segell haurien de ser elaborats (transformats) al Collsacabra, però no és necessari que la matèria primera també vingui del Collsacabra, ja que això complicaria molt obtenir el segell (producte local va més enllà del producte alimentari).

D'altra banda seria interessant que els restaurants i punts de venda facin gala d'aquest producte local, que hauria d'identificar d'alguna manera, així com també donar un distintiu als establiments on es ven aquest producte. El segell podria servir fins i tot per exportar a

COLLSACABRA FUTUR

nivell comarcal. Seria interessant que restaurants i comerços intentin comprar sempre a gent del territori i que els productors proveïxin amb preu competitiu i servei àgil.

Tanmateix es valora que cal un sistema per aplicar el segell a curt termini, ja que cada vegada pleguen més productors del Collsacabra i no en surten de nous. Els passos que es proposen per posar en marxa el segell serien:

1. **Identificar els productors/elaboradors del producte local (no els que venen el producte), així com el producte que distingeix el Collsacabra. Aquest registre hauria de servir per saber qui pot obtenir el segell de qualitat.**
2. **Publicitar la iniciativa per a que els productors s'hi sumin.**
3. Crear unes bases i possible normativa, que es podria debatre a l'associació de productors o al grup de treball del sector primari
4. Obtenir la validació de l'administració
5. A mig termini, es poden enfortir les bases

El grup de treball del sector primari també podria ajudar a fer més local el producte, posant en contacte productors de matèria primera del Collsacabra amb elaboradors del Collsacabra.

En el seu moment, la Diputació de Barcelona va impulsar un distintiu de qualitat (una Q de qualitat), que els establiments havien d'anar renovant i donava cert prestigi. Amb el temps, aquest segell va evolucionar cap al distintiu Biosphere.

2. Acompanyar l'emprenedoria local

Els ajuntaments haurien d'acompanyar l'emprenedoria local i ajudar en la complexa tasca d'iniciar un negoci, amb assessorament sobre com fer-ho, les subvencions que existeixen i certes facilitats. De fet, la figura d'en Miquel Vilella, tècnic de Promoció Econòmica dels ajuntaments del Collsacabra, fa aquesta funció.

Es detecta que hi ha un cert desconeixement respecte aquest servei i per tant, un primer pas seria donar a conèixer els serveis dels ajuntaments per impulsar l'emprenedoria.

Entenem emprenedoria local com a persones del territori que volen treballar al territori i que necessiten facilitats econòmiques. Es podria lligar a l'empadronament o a la intenció d'establir-se al Collsacabra. Caldria definir aquests criteris per determinar a quin perfil d'emprenedor cal donar facilitats (els hauria d'aplicar cada Ajuntament).

Un altre entrebanc de cara a l'emprenedoria és trobar un local comercial, de producció o on oferir serveis (podrien ser espais de coworking), ja que n'hi ha pocs i estan a preus molt alts. Especialment a Rupit hi ha molt d'interès en posar comerços. Es proposen diverses fórmules per poder **disposar d'espais assequibles**:

- Fer locals "socials" (seguint la fórmula d'habitatge social)
- Compartir locals entre diversos/es emprenedors/es
- Crear una borsa d'espais, ja que a l'Esquirol hi ha bastants locals buits (privats, només 1 municipal a reformar) i es podria fer-hi la producció i a Rupit el local de venda.

A l'hora de cedir locals a emprenedors/es seria ideal apostar pel producte artesà, emprenedors joves o famílies vers altres productes o persones de fora que no es volen

COLLSACABRAFUTUR

quedar, com a fórmula per atraure persones que s'estableixin al Collsacabra per viure-hi. Tanmateix es veu complicat, ja que tots o quasi tots els locals del Collsacabra són privats i per tant, els ajuntaments no hi poden fer res i dependria de la voluntat dels propietaris.

D'altra banda cal **dinamitzar el comerç local** que encara hi ha i retroalimentar-lo, donant oportunitats a les persones que hi vulguin treballar, tenint en compte que és cara al públic i caps de setmana i que no és fàcil trobar gent que ho vulgui fer. En aquest sentit cal **buscar fórmules per mantenir els negocis que hi ha oberts**, especialment els que tenen persones molt grans treballant i dificultat de relleu (per nombre de treballadors). Es proposa explorar fórmules de negoci amb socis que amb el temps passin a ser propietaris, per exemple.

Com a actors a involucrar hi hauria l'Associació de comerciants de l'Esquirol, que actua a l'Esquirol i a Cantonigròs. Durant la pandèmia va fer molta feina de suport (per exemple a restauradors que ho van patir molt) i els membres s'ajuden molt mútuament i fan pinya amb l'Ajuntament per obtenir les subvencions o les ajudes que calguin.

3. Formar guies sobre el territori del Collsacabra i el que ofereix

La feina de guia es considera molt positiva ja que està totalment vinculada al territori i hi ha títols de formació reglada. Al Collsacabra recentment s'ha fet una formació específica pel territori, que donava una acreditació. La formació va durar uns 2-3 mesos i hi van participar 8-9 persones. La feina de guia és una oportunitat per explicar el patrimoni natural als visitants i que marxin amb la sensació que al territori hi ha molt més del que han vist, cal que sàpiguen que hi ha 3 municipis al Collsacabra i tots molts actius.

De fet Tavertet recentment ha iniciat un parell de rutes (plantes medicinals...) que es podrien divulgar per fer-ne guiatges. Tot i això, a més de crear oferta, cal que la gent visitant respecti el territori. Amb tot, s'apunta que a Catalunya no hi ha cultura de contractar guiatges; la gent fa les excursions sola (per exemple amb l'ús de *Wikiloc*, que a vegades difon rutes per espais fràgils) i cal fer molta pedagogia encara.

4. Regular els fluxos d'accés al Collsacabra

A partir de l'opinió generalitzada que al Collsacabra en determinats períodes (estiu, caps de setmana, festius i setmana santa) hi ha massificació, es proposa fer certes restriccions o informar sobre l'estat de sobrecàrrega del territori en quant a visitants. Tot i això, alguns comerciants i hostalers avisen que abans de regular els visitants o desviar-los, cal comprovar que tothom que treballa i viu del turisme està podent-ho fer. En tot cas, les accions les hauria d'impulsar l'Ajuntament junt amb el sector de la restauració, comerç i turisme, compartint informació.

Donat que no es pot impedir el pas a visitants en territori públic, es valora calcular algunes xifres que donin compte de la **capacitat turística de la zona**, per exemple el nombre de llits, places de pàrquing, capacitat dels restaurants, etc. i poder informar d'això als visitants abans d'arribar per a que coneguin la situació. Amb tot, es considera complicat ja que a més de llits i taules per menjar, també hi ha botigues que viuen del turisme. De fet, des de 2021 durant la setmana santa s'aturen els vehicles a l'alçada de l'Esquirol i se'ls informa d'aquesta situació per tal que els visitants puguin distribuir-se pel Collsacabra evitant la massificació i la sobrecàrrega d'alguns nuclis. Aquest projecte ha donat bons resultats i ha dispersat la gent pels diferents nuclis del Collsacabra.

COLLSACABRAFUTUR

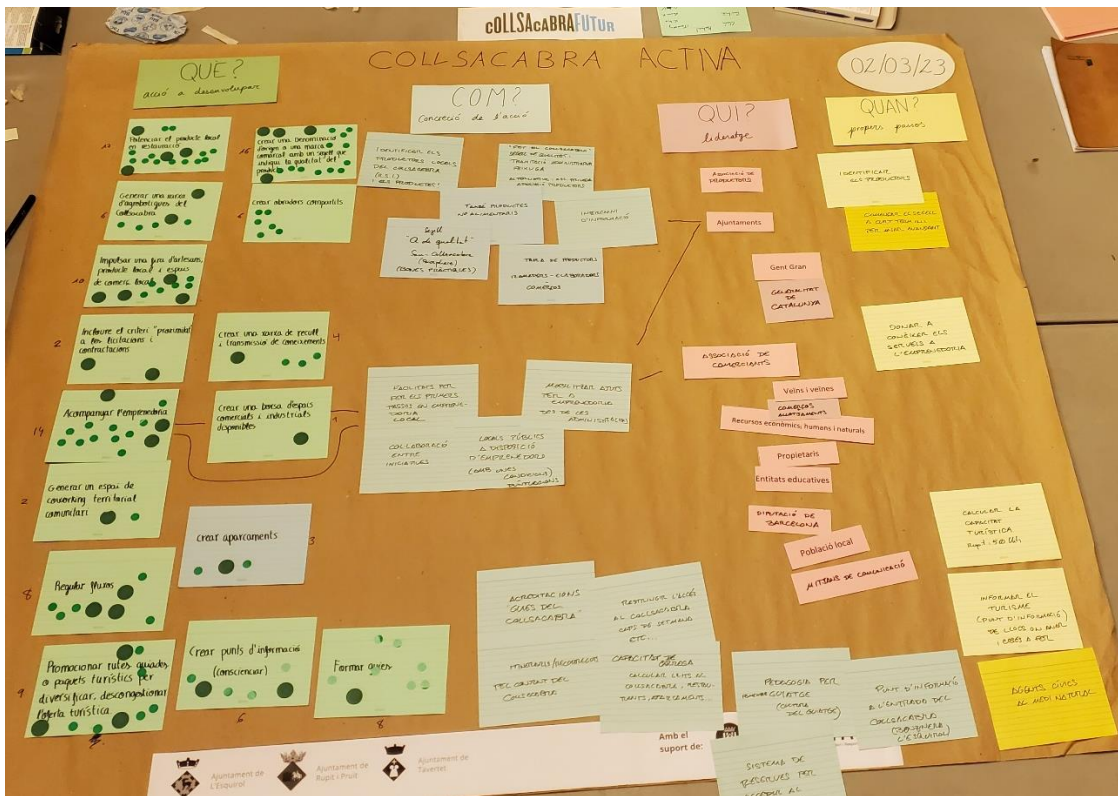
En aquesta línia es proposen diverses opcions:

- Fer un punt d'informació a la benzina de l'Esquirol, per explicar els punts d'interès del Collsacabra i així distribuir la gent durant l'estiu, caps de setmana i festius.
- Crear una plataforma en línia per a que qualsevol persona que vingui al Collsacabra sàpiga si hi ha espai o no.
- Informar el turista des dels establiments o d'un punt d'informació o a cada poble.
- Centralitzar la informació en un web amb les zones d'interès i estat, que també serviria per informar el veïnat i que aquest proveeixi informació.

En tot cas, en aquests punts caldria difondre el decàleg del turista sostenible o de bones pràctiques que s'acordi amb el [Grup de Treball Custodiem el Collsacabra](#) o replicant el [Decàleg de Rupit](#).

Altres propostes serien posar una **taxa pels pàrquings**, tipus la taxa turística que hi ha als allotjaments. En aquest cas, a les persones que venen els caps de setmana seria interessant donar-los avantatges, per exemple si s'apunten pel web donar descompte pel pàrquing o una plaça assegurada. Aquesta proposta es veu positiva, ja que permetria regular el flux de vehicles i no de persones.

Una primera acció en aquesta línia seria reunir la informació (comptabilitzar) sobre la capacitat turística de tot el Collsacabra (allotjament, restauració...).

18:45h Conclusió i propers passos

Com a propers passos es recullen algunes accions a impulsar a continuació:

- Identificar els productors i el producte local que poden tenir el segell “Fet al Collsacabra”
 - El grup de treball del sector primari (que inclou comerços i hostaleria) podria ajudar
- Donar a conèixer el servei d’ajut a l’emprenedoria dels ajuntaments
 - Acció que haurien de fer principalment els ajuntaments
- Recopilar informació sobre la capacitat turística de la zona

També es recullen detalls organitzatius del grup de treball:

El grup es vol continuar reunint per fer seguiment de l’avenç de les accions, però **senten que necessiten un cert acompanyament** per part de l’administració, d’una associació o taula ja existent.

Es proposa també que es faci una taula mixta ajuntaments i ciutadania amb capacitat decisòria sobre els afers econòmics del Collsacabra. S’acorda posar en contacte els membres del grup de treball (via correu) i enviar l’acta també a aquells inscrits a la trobada o interessats.

20:00h Final de la reunió